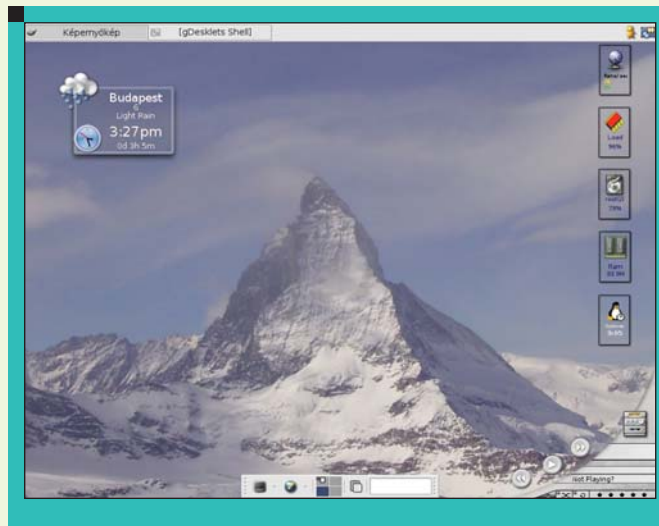
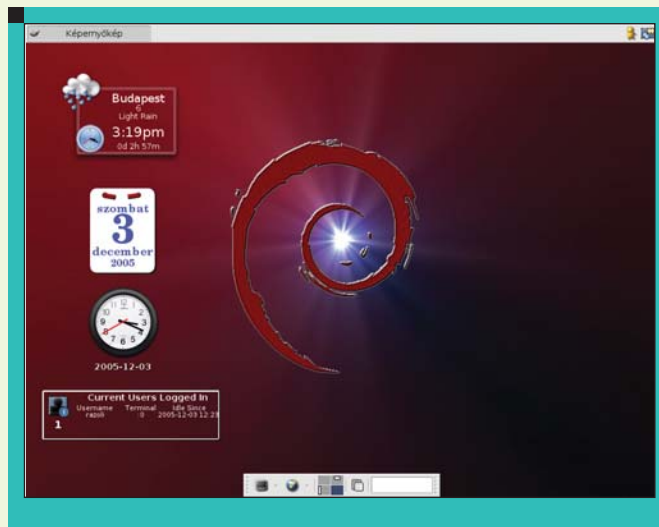

Dobd fel a desktopod – Gdesklets

Aki szereti otthonossá, egyedivé tenni a környezetet amiben munkáját végzi, az operációs rendszerét (munkaasztalát) is fel fogja tudni dobni.

© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva

■ Ez gyakran egy egyedileg kiválasztott háttérben, egy stílusos ikonkészletben valamint a maximálisan testreszabható elrendezésben kimerül. Másfelől aki szereti folyamatosan különböző a hardverekkel kapcsolatos valamint számítógépen kívüli információhoz jutni, nos azok most találkozhatnak a *gDesklets* programnak köszönhetően. A program funkcióját tekintve kettőnek mondható: egyrészt díszítőelemként feldobja és egyedivé varázsolja az asztal hangulatát, másrészt információt szolgáltat a kiválasztott forráspontokról. Maga a program a *Gnome* asztali környezethez tartozik, de természetesen működik más felületeken is, ha megvannak az alapjait képező alkalmazások: *Gtk 2.0*-re valamint a *Python*-ra támaszkodik. Amennyiben rendszerünk tartalmazza a *Gnome* asztali környezetet, akkor valószínűleg része a rendszernek a program, de nincs telepítve, akkor is csomagként ott lesz valamelyik telepítő lemezen. Csomagból való telepítés egyszerűen elvégezhető, fel kell tenni a *gdesklets* és *gdesklets-data* csomagokat, melyet rutin művelet lévén most nem részleteznék ki. A program funkcionalitását tekintve megegyezik a *KDE*-s *SuperKarambával*.

De lássuk, hogyan is néz ki ez az egész a gyakorlatban. Sikeres telepítés után elindítjuk a *gdesklets* démon (konzolon a `gdesklets start` utasítással; grafikusan meg az adott disztribúció szolgáltatás/programkezelőjében), aminek hatására, ha minden rendben zajlott, megjelenik egy

kirakós darabokat ábrázoló, kékes árnyalatú ikon a rendszertálcán. Ez jelzi, hogy a démon fut. Ha szeretnénk a rendszer indulást követően automatikusan elindítani a démon és az asztali környezet/ablakkezelő nem teszi lehetővé, akkor a `~/Desktop/Autostart/` könyvtárba hozzunk létre egy futtatható állományt, mely tartalmazza a

```
gdesklets start
```

parancsot. Visszatérve a beállításokhoz: az előbb említett az ikonra történő jobb-kattintással végezhetjük el. A felugró menüből válasszuk az *Asztali kisalkalmazások kezelése* menüpontot: itt jön a lényeg, megjelenik egy *gDesklets Shell* nevet viselő ablak, ahonnan a különböző kisalkalmazásokat választhatjuk és indíthatjuk el. Ezeket az úgynevezett kisalkalmazásokat helyezhetjük el a munkaasztalon, oda ahova nekünk jól esik: az „odaragad” és mintegy aktív részévé

válí a háttérnek. Meglehetősen látványos, valamint hasznos tud lenni egy-egy ilyen kisalkalmazás. A választék széles, én négy kategóriába sorolom be most őket: hardver (állapot), rendszer (szoftver állapot), külső információ és egyéb. A program kategória rendszere

ennél részletesebb, valamint lehet benne ábécésorrendben és szerző szerint is keresni.

A hardverrel kapcsolatos adatot szolgáltató funkciók, ilyenek mint a processzor, memória, partíciók és cserélhető médiák állapota, hőmérséklet, ventilátor fordulatszám és még sorolhatnám. Ezek általában az adott eszköz állapotát közlik valamilyen ikon/grafika segítségével, meghatározott időközönként frissítve az információt. Aztán vannak a rendszerrel kapcsolatos kisalkalmazások, mint az óra, rendszerterhelés, uptime, riasztások, naptárak... valamint a különböző programvezérlő alkalmazások (*xmms*, *toolbar*). Szintén mint a hardveres kijelzők, ezek is a betűméret/színig testreszabhatóak. Harmadik kategóriába tartozik az összes olyan alkalmazás, ami külső információt szolgáltat, vagyis külső forrás szükséges (azaz élő internetkapcsolat meglétét feltételezi). Ebbe tartozik az email figyelőtől kezdve az időjárás előrejelzőn keresztül az RSS-olvasóig minden. Ezek meghatározott időközönként (szintén változtatható gyakorisággal) lekérdezik a kijelzőhöz tartozó szerverről az információkat. Egyéb kategóriában azok kapnak helyet, amik sehogyan sem sorolhatók az előző háromba, ilyen a véletlen kép, a nap idézete vagy a halas akvárium. Mindezekben túl még

bővíthető a választék különböző hivatalos és nem hivatalos oldalakról. Érdekes meglátogatni a <http://gdesklets.gnomedesktop.org/> weboldalt is, ahol frissítések is találhatóak.

Természetesen minden ilyen alkalmazás látványos és hasznos, de személy szerint azokat kedvelem, amelyek számomra is hasznos információt szolgáltatnak, mint a ki és bemenő internetforgalom, az újonnan érkezett levelek – gyors reagálás titka, hogy (beállítástól függően) 5 percen

belül kézhez kapom a levelet, valamint a kijelzőre mért egyetlen kattintással el is indítja kedvenc levelező programom. Időjárás előrejelzés is hasznos dolog, bár gyakran van pár fok eltérés a helyi hőmérő és a megadott város átlagos hőmérséklete között, de ez nem számottevő. Ami innen inkább hasznos, az a megjelenített grafika, ami jelzi, hogy éppen süt a nap, látható a hold, szélvihar közeleg esetleg ködös az idő. Óra... rengeteg óra megoldás létezik (megkockáztatom, hogy abból van a legtöbb) az egyszerű digitális órától kezdve a szép analóg zseborán át egészen az elvontnak mondható, bináris vagy hexadecimális számrendszerben kijelzett pontos időig. Nos szerintem a képek magukért beszélnek, némi kreativitással és kitartással csodálatos dolgokat lehet alkotni. Nem utolsó sorban a haverok is el fognak sárgulni az irigységtől...

Rác Zoltán
(razoli@linuxforum.hu)

Jelenleg egyetemista az ELTE informatika-matematika tanári szakán. A Linuxszal két éve került kapcsolatba az UHU 1.0 kapcsán. Fél éve egyetlen operációs rendszer van a gépén: egy Debian Sid.

© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva